

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra FRA VENNEMØDERNE

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 532.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947078962544/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

FRA VENNEMØDERNE.

I 1857, 1859 og 1861 var der bleven afholdt tre store nordiske Kirkemøder i København, Lund og Christiania. Ved det sidste, i Christiania, blev det vedtaget, at man skulde samles igen 1863 i København, men Mødet kom ikke i Stand. Derimod udstedte 11 Lægmænd og 11 Præster Indbydelse til et »Vennemøde« for dem, der sluttede sig til Grundtvigs kirkelige Anskuelse, og dette Møde holdtes i Basinos mindre Sal den 9. og 10. September 1863, efter at Deltagerne Dagen forud havde hilst Grundtvig med Taler og Sange paa hans 80-Aars Fødselsdag.

Lignende »Kirkelige Vennemøder« holdtes under voksende Tilslutning den 7. og 8. September 1865, den 10. og 11. September 1866, den 10. September 1868, den 9. September 1869 og i Pinsengen 1871, da Grundtvig, den 29. Maj, havde været Præst i 60 Aar. Et nyt Møde var bestemt til September 1872, men da Grundtvig døde den 2. September, blev det Aars Vennemøde en højtidelig Mindefest ved Høvdjængens Grav.

Ved disse Vennemøder, hvor »den gamle«, som Grundtvig nu ofte kaldtes, saae sig omringet af en stor Kreds af sine Disciple, var der især to Ting, som det var ham magtpaaliggende at bringe paa Bane for inden sin Bortgang at gøre sit Syn klart for den yngre Slægt. Det ene var Spørgsmaalet om Frihed indenfor Folkekirken, der navnlig blev brændende, efter at Vilhelm Birkedal var bleven afskediget af politiske Grunde som Sognepræst i Ryslinge og der dannede sig en fri Menighedskreds om ham. Det andet var Forholdet til det folkelige, hvori Grundtvigs ældre kirkelige Venner ofte havde svært ved at følge ham. I denne Henseende var det ham af Vigtighed at henlede Opmærksomheden paa Christen Kold som en af Hovedmændene for den folkelige Oplysning i Danmark. Det var Grundtvig, der satte igennem, at Kold ved Vennemødet i 1866 kom til at holde den mærkelige Tale, hvori han fortalte sit eget Levnedsløb.

Af Grundtvigs Taler ved Vennemøderne skal de vigtigste her meddeles efter de samtidige trykte Beretninger.